

N:o 46.

Ank. till Riksd. kansli den 19 mars 1901, kl. 4 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående försäljning af förra regementsqvartermästarebostället $\frac{3}{4}$ mantal Hagstad n:o 1 i Kalfsviks socken och Kinnevalds härad af Kronobergs län.

(I. A.)

Under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för den 15 februari 1901 har Kongl. Maj:t i en till Riksdagen samma dag aflåten, till statsutskottet remitterad proposition (n:o 53) föreslagit Riksdagen medgifva,

dels att, sedan de till förra regementsqvartermästarebostället $\frac{3}{4}$ mantal Hagstad n:o 1 i Kalfsviks socken och Kinnevalds härad af Kronobergs län hörande egor blifvit i öfverensstämmelse med ett af förste landtmätaren Axel Cedergren uppgjortt förslag genom egostyckning enligt lagen om hemmansklyfning, egostyckning och jordafsöndring den 27 juni 1896 delade i två lotter, hvardera lotten finge under de i kongl. brefvet den 29 maj 1874 stadgade vilkor å offentlig auktion till den högstbjudande försäljas med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1903,

dels ock att de medel, som genom ifrågavarande försäljning inflöte, finge användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark.

Af ofvanberörda statsrådsprotokoll inhemtas, att förra regements-

qvartermästarebostället $\frac{3}{4}$ mantal Hagstad n:o 1 sedan början af 1800-talet utarrenderats uti två brukningslotter, deraf den ena, benämnd Norregård och uppskattad till $\frac{1}{2}$ mantal, efter det densamma genom kammarkollegii kontrakt den 5 april 1882 upplåtits på 20 års tid från den 14 mars 1883 mot ett årligt arrende af 440 kronor, numera, sedan arrenderätten förverkats och arrendatorn känts skyldig afträda arrendet den 14 mars 1897, vore genom Kongl. Maj:ts befallningshafvandes i länet försorg utarrenderad på 6 års tid från sistnämnda dag mot en årlig arrendeavgift af 300 kronor, samt den andra, benämnd Södregård och uppskattad till $\frac{1}{4}$ mantal, för närvarande vore genom domänstyrelsens kontrakt den 29 augusti 1884 utarrenderad på 18 års tid från den 14 mars 1885 mot ett årligt arrende af 290 kronor.

Sedan vid uppskattningsförrättning, som år 1900 hållits å berörda hemman, fråga väckts om detsammans försäljning, hade domänstyrelsen i skrifvelse den 25 nästlidne januari understält denna fråga Kongl. Maj:ts pröfning och dervid öfverlemnadt instrument öfver omförmälda uppskattning tillika med en öfver hemmanet af vice kommissionslandtmätaren A. W. Lundberg år 1881 upprättad karta med tillhörande beskrifning äfvensom yttrande af Kongl. Maj:ts befallningshafvande i ofvannämnda län samt öfriga till ärendet hörande handlingar.

Af dessa handlingar inhemtades, bland annat,

att hemmanets begge brukningslotter vore belägna 1,3 mil från Kalfsviks kyrka, 1,5 mil från qvarn och 1 mil från Torne station å Karlshamn—Vislanda jernväg;

att hemmanet innehölle en areal af tillsammans 105 hektar 18,30 ar, sålunda uppdelad:

till brukningslotten Norregård 7 hektar 81 ar åker, 21 hektar 95,50 ar äng, 4 hektar 83,20 ar betes- och skogsmark samt 62,70 ar impediment;

till derunder hörande lägenheten Norratorp eller Norräng 69,60 ar åker, 28 ar äng och 20 ar betes- och skogsmark;

till brukningslotten Södregård 4 hektar 47,70 ar åker, 9 hektar 85,50 ar äng, 2 hektar 61,60 ar betes- och skogsmark samt 37,50 ar impediment;

till under Södregård lydande torpet Nybygget 98,90 ar åker, 1 hektar 38,30 ar äng, 89,80 ar betes- och skogsmark samt 3,70 ar impediment;

hvarjemte återstoden, 4,80 ar åker, 1,60 ar äng, 47 hektar 99,40 ar betes- och skogsmark samt 9,50 ar impediment, utgjorde samfälda egor till begge brukningslotterna;

att såväl begge arrendegårdarna som torpet Nybygget vore bebyggda med kronan tillhöriga åbyggnader i brukbart skick, hvaremot lägenheten Norratorp vore försedd med lägenhetsinnehafvaren enskildt tillhöriga ett boningshus och en ladugårdsbyggnad, begge i mycket dåligt stånd;

att hemmanets såväl åker som ängsmark vore mer eller mindre stenbunden;

att betesmarken ansåges lemna tillräckligt bete för vinterfödda kreatur;

att skogsafkastningen ansåges motsvara husbehovet;

att hemmanet, hvars onera och utskylder upptagits till, för Norregård 84 kronor 96 öre och för Södregård 39 kronor 18 öre, vore taxeringsvärderadt till 9,600 kronor för den förra och 5,000 kronor för den senare brukningslotten;

att uppskattningsmännen icke ansett någon anledning till hemmanets bibehållande i kronans ego efter arrendeperiodens slut förefinnas, utan förordat dess försäljning samt i sådant afseende föreslagit, att ofvanberörda lägenhet med hänsyn till derå befintliga byggnaders dåliga beskaffenhet och dess belägenhet i förhållande till hufvudgården icke skulle särskildt försälas, helst en dylik försäljning påtagligen skulle nedtrycka priset å hufvudgården; att icke heller torpet Nybygget skulle afsöndras, då dagsverkena från torpet väl behöfdes för hufvudgården; att, då hemmanet vore bebyggt för två åbor, detsamma skulle försälas i två lotter samt att, alldenstund större delen af hemmanets utmark vore för båda brukningslotterna gemensam och inegorna mellan brukarne fördelade endast genom sämjedelning, hemmanet måtte i enlighet med ett af förste landtmätaren Axel Cedergren uppgjort å oförmälda karta utmärkt förslag styckas i två lotter, att hvar för sig försälas med följande uti berörda förslag angifna områden, nemligen: för Norregård 8 hektar 58,40 ar åker, 22 hektar 96,10 ar äng, 29 hektar 8,80 ar betes- och skogsmark samt 77,20 ar impediment, eller tillhoppa en areal af 61 hektar 40,50 ar, samt för Södregård 5 hektar 43,60 ar åker, 10 hektar 52,80 ar äng, 27 hektar 45,20 ar betes- och skogsmark samt 36,20 ar impediment, eller en areal af tillhoppa 43 hektar 77,80 ar;

att vid af förrättningsmännen verkställd saluvärdering Norregård uppskattats till 10,600 kronor, deraf 3,017 kronor 95 öre för skogstillgången, samt Södregård till 6,825 kronor, deraf 2,185 kronor 3 öre för skogstillgången;

att jemväl öfverjägmästaren i distriktet förklarar skäl icke före-

finnas att i kronans ego behålla ifrågavarande hemman, hvars försäljning han i likhet med uppskattningsmännen tillstyrkt;

samt att Kongl. Maj:ts befallningshafvande tillstyrkt bifall till uppskattningsmännens förslag till hemmanets styckning och försäljning.

För egen del hade domänstyrelsen, enär å hemmanet befintliga byggnader vore gamla och det i anledning häraf, i händelse hemmanet fortfarande komme att utarrenderas, helt visst blefve nödigt att under nästkommande arrendeperiod verkställa ny- och ombyggnader, som komme att medtaga en stor del af arrendeafgifterna, samt hemmanet icke syntes böra för skogsväsendets ändamål bibehållas, ansett för statsverket förmånligast, att hemmanet försålde; och hade styrelsen förklarat sig biträda det om hemmanets styckning uppgjorda förslag.

Med afseende å hvad i ärendet sålunda förekommit, hemställde departementschefen, att Kongl. Maj:t måtte för Riksdagen framlägga det förslag, förevarande proposition innefattar.

Efter tagen kännedom om de till ärendet hörande kartor och handlingar får utskottet hemställa,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 19 mars 1901.

På statsutskottets vägnar:

HUGO TAMM.
